

Naročnina za kraljevino
SHS
Mesečno 15 D. Letno 180 D.
Inozemstvo:
Mesečno 20 D. Letno 240 D.
Oglaš: enostopna mm vrsta za
enkrat 50 para, večkrat popust

JUGOSLAV

Vseučiliški knjižnici
v Ljubljani.
Obvezni izvod,
poštne prosto.

Uredništvo:
Wolfova ulica 1/A. Telefon 360.
Uprava:
z S. — Telefon 44.
pisi se ne vračajo.
em je priložiti znamke
za odgovor.

GENOVSKA KONFERENCA.

Podrobne razprave.

PREDLOG O BANKI ZA MEDNARODNE KREDITE. — TRANSPORTNA KOMISIJA. — CARINSKI TARIFI. VPRAŠANJE VZHODNE GALICIJE.

Genova, 25. aprila. (Izv.) Včeraj se je sestala podkomisija za kredite, ki deluje pod okriljem finančne komisije. Podkomisija posluje pod predstvom angleškega min. Ewansa, ki nadomestuje odpotovala angleškega zakladnega kancelarja sira Roberta Hornea. Za cilj si je postavila podkomisija posvetovanje o stavljenih predlogih in načrtih. Londonsko poročilo izvedencev predlaga, naj se v olajšanje kreditnega posredovanja ustanovi posebna organizacija, ki bi takoj zagotovila sodelovanje gospodarsko močnih držav pri obnovi gospodarsko šibkejših. Pogajanja, ki se pravkar vrše v Genovi, bi bila zelo pripravna, da se osnuje mednarodna korporacija. Države, ki so navezane na kredite, bi imele na ta način ukreniti potrebno, da bi mogle staviti na razpolago svoja aktiva kot podlago za kreditne akcije. doler se ne ustanovi nameravana mednarodna korporacija ali podobna organizacija. Dopolni se ta predlog s predlogom v Londonu osnovanega organizacijskega odseka mednarodne korporacije. Kakor je znano, se nameravajo ustanoviti po posameznih državah narodne korporacije, ki bi delovale sporazumno med seboj in osrednjo mednarodno korporacijo v Londonu. Velika Britanija, Francija, Nemčija, Italija in Belgija naj stavijo na razpolago glavnic 20 milijonov funtov sterlingov. Zedinjene države ameriške, Japonska, Holandija, Danska, Švica in Češkoslovaška pa naj se povabijo, da pri tem sodelujejo. Pridržuje se pravico k vabilu drugih udeležencev.

K temu predlogu je stavila Belgija posebno spomenico, Italija pa je vložila več predlogov. O stavljenih predlogih bo podkomisija za kredite razpravljala na svoji jutrišnji seji.

Genova, 25. aprila. (Izv.) Danes dopoldne se je sestala organizacijski odsek transportne komisije. Odseku je bilo izročeno v odobrenje poročilo o akcijah, ki sta jih izvedli obe podkomisiji (za železnice in za plovbo). To poročilo vsebuje tudi končnoveljavno besedilo sklepa o splošnem prometnem vprašanju.

Genova, 25. aprila. (Izv.) Danes dopoldne, ob pol 11. uri se je sestala prva podkomisija gospodarske komisije, ki ji predseduje Kohlrath. Podkomisija je najprej odobrila besedilo, ki ga je predložil v poprejšnji seji izvoljeni odsek, ki naj nadomesti tekst členov 41 in 42 londonskega poročila izvedencev, in je nato začela z razpravljanjem o carinskih tarifih. Nemška in italijanska delegacija sta podali glede stavljenih predlogov svoji izjavi, nakar je podkomisija sklenila, v svoji jutrišnji dopoldanski seji zaslišati avstrijsko in madžarsko delegacijo, ki v tej podkomisiji nista zastopani. Za tem je podkomisija sklenila sprejeti londonsko poročilo izvedencev kot podlago za svoja nadaljna posvetovanja.

Pariz, 25. aprila. (Izv.) »Echo de Paris« javlja iz Genove: Angleški ministri predstnik Lloyd George, ki ostane tu do 10. maja, namerava predlagati zavezniškim državam rešitev različnih vprašanj, predvsem vprašanje vzhodne Galicije.

Narodna skupščina.

INTERPELACIJA O BATINANJU. — POGOZDOVANJE. ZAKONI O DRŽAVNEM SVETU IN UPRAVNIH SODIŠČIH SPREJETI.

Beograd, 25. aprila. (Izv.) Današnja seja narodne skupščine se je otvorila ob petih popoldne. — Pred prehodom na dnevni red odgovarja minister za pravosodje dr. Marković na vprašanje narodno-socialističnega poslanca Ivana Deržića o kaznovanju za batinami na Hrvatskem in v Slavoniji. Minister za pravosodje pravi v svojem odgovoru, da g. interpelant ni navedel v svojem vprašanju nobenega konkretnega slučaja in da zaradi tega ne more odgovoriti na splošne obtožbe. Ako se bo pa kaj takega pripetilo, kar je omenil g. interpelant in ako se njegovi podrejeni organi pregrešijo zoper tako postopanje, potem ga bo občutno kaznoval. Vendar pa minister ne more zasledovati vseh slučajev, o katerih pišejo listi. Kar se tiče razmer na Hrvatskem in v Slavoniji, pravi minister, da obstoja tamkaj posebna naredba banske stolice z dne 7. julija 1899, ki predpisuje, da se vsakdo, ki je izročen sodišču vpraša v navzočnosti orožnika, ali je zdrav in ali so ga trpinčili. — Poslanec Deržić se ne zadovoljuje s tem odgovorom ministra in izjavlja, da bo predložil novo interpelacijo v tem vprašanju in da bo navedel konkretne slučaje. — Nato odgovarja minister za šume in rude Rafajlovič na vprašanje socialističnega poslanca Divaca zaradi nepravilnosti v vrbiškem rudniku. Minister pravi, da se je rudarjem odvzel njihov dom, ker so tam uganjali komunistično politiko. Informirali so ga, da še danes stoji na čelu delavcem isti ljudje, kakor takrat. Vendar pa je odredil, da se jim vrne njihov dom, ker je g. interpelant apodiktčno zatrjeval, da se tamkaj ni bati državi nevarne organizacije. — Tudi poslanec Divac se ne zadovoljuje s tem odgovorom ministro-

vim in pravi, da bo predložil nove interpelacije v tej stvari. — Minister Rafajlovič pravi nadalje, da obžaluje, da ne more v zadevi pogozdovanja v južni pokrajini, o čemer ga je interpeliral g. poslanec Jankulović, napraviti ničesar, ker nima na razpolago potrebnih kreditov. — Poslanec Jankulović povzame v tej stvari besedo in kritizira način, kako se pri nas o tej stvari postopa. Tako se nadalje ne sme več postopati. — Narodna skupščina preide nato na dnevni red: razpravo o zakonski predlogi glede državnega sveta in upravnih sodišč. Besedo povzame le pravosodni minister dr. Marković, ki veli, da je to vprašanje zelo važno in da je ta sistem sprejelo le malo držav. Država si je dala nalogo, da uredi razmerje državljana do države v istem smislu, kakor se je to že zgodilo v zasebnem pravu. Zato prosi zbornico, naj sprejme zakonsko predlogo. — Nato se prečitajo izjave poslancev socialističnega, jugoslovenskega in zemljoradniškega kluba, ki hočejo vsi glasovati proti predlogu. — Musliman dr. Spaho poda v imenu svoje skupine sledečo izjavo: »V želji, da se v naši državi pravni red čimprej vzpostavi in da državljan dobe sredstva zoper hudo samovoljo raznih organov oblasti, nečemo glasovati za predlogo. Vendar pa moramo izrecno naglasiti, da naše glasovanje ne pomenja zaupnice vladi.« — Nato poda poročevalec Gjonović kratko izjavo, nakar preide zbornica na glasovanje. Oddanih je 177 glasov, in sicer 135 za, 42 pa proti predlogi. Glasuje tudi poslanec Stojan Protić in sicer za. — Prihodnja seja jutri ob petih popoldne. Dnevni red: razprava o proračunskih dvajstih.

teh dni določil svoje misije za Rusijo. (Vsak dan imamo torej vedno več dokazov, kako zgrešena je naša zunanja politika. Sedaj nam Rusija ne prizna in ne mara v svojo sredo niti naših katoliških duhovnikov. Res, čudovita politika beogradske vlade. Op. ur.)

Beograd, 25. aprila. (Izv.) Noč je ministrski predsednik Pašić prebil zadovoljivo. Bolečine so prenehale. G. Pašić je danes dopoldne mogel sprejeti nekatere ministre in prijatelje. Zdravnik dr. Koen se ni mogel dognati notranjih poškodb, ker bo treba ministrskega predsednika prej rentgenizirati.

Kolebanje muslimanske stranke.

Beograd, 25. aprila. (Izv.) Danes se je tukaj raznesla vest, da bo muslimanski poslanec dr. Spaho posetil po svojem povratku iz Zagreba ministrskega predsednika Pašića, da ga obvesti o nastalem položaju. Nekateri celo trde, da se bosta obe skupini muslimanske stranke začeli z nova pogajati o sporazumu.

KRALJ ALEKSANDER NA POTU V PARIZ.

Beograd, 25. aprila. (Izv.) Listi poročajo, da se kralj Aleksander jutri odpelje iz Bukarešte v Pariz, ne da bi izstopil v Beogradu. Vlada potuje v Pariz, da tamkaj nabavi poročna darila za svojo nevesto princezino Marijo. Presbiero poroča uradno, da kralj Aleksander dospe v Beograd v četrtek.

FRANCOSKI DRŽAVNI SVET ZA SPOŠTOVANJE POGODB.

Pariz, 25. aprila. (Izv.) Državni svet je povodom otvoritve svojega zasedanja, ki se je pričelo včeraj, sprejel sklep, v katerem izraža vladi svojo zaupnico, ker jamči za spoštovanje pogodb.

PETROGRAJSKA LUKA POPOLONOMA ODPRTA.

Moskva, 25. aprila. (zv.) Z oziranjem na sklep rusko-nemške pogodbe bo petrograjska luka odlej sprejemala znatno večje množine blaga kakor dosedaj. Parniki, ki so doslej pristajali v Rigi in Revalu, bodo nadalje dirigirani v Petrograd. V petrogradskem pristanišču morejo na dan izkrcati 50.000 pudov blaga.

Protizakonita naredba o drag. dokladah.

Zagreb, 25. aprila. (zv.) Današnja »Riječ« objavlja zanimiv uvodnik pod naslovom »Uradniki«. Ta članek dokazuje, da celo ta vladi tako udani list ni več zadovoljen s postopanjem Beograda. »Riječ« piše: Treba je v Beogradu opozoriti na to, da pripada 80 odstotkov hrvatske inteligence uradništvu in da tvori to vprašanje del takozvanega hrvatsk. vprašanja. Sedaj pa prihaja finančno ministristvo, ki izpreminja zakon z navadno naredbo. To nikakor ne gre, ker se s takim postopanjem izpodkopava zaupanje javnosti v državo in s tem se daje sovražnikom gradivo za agitacijo zoper državo in narodno edinstvo. To nikakor ni dopustno, ker finančno ministristvo ne sme v svoji politiki uporabljati takih trikov, ki se jih gospod Pašić tako rad poslužuje. Ministrskemu predsedniku se mora to kolikor toliko še odpustiti, ker je dolgo vrsto let vodil srbsko zunanjo politiko, in Srbijo so z vseh strani obdajali sovražniki. Toda ministristvo za finance mora vedeti, da je korektno postopanje prvi pogoj za ozdravljenje naših financ. List upa, da bo finančno ministristvo umaknilo svojo protizakonito naredbo in da bo uradništvu že 1. maja izplačalo draginske doklade za februar, marec in maj, kakor to določa zakon. List pričakuje, da se bo to izvršilo, ker drugače ne sme biti. Finančno ministristvo mora zakon spoštovati in stranke večine morajo ministristvo prisiliti, da to stori, ako se samo za to ne bi hotelo odločiti.

Borzna poročila.

Curli, 25. aprila. Berlin 2, Newyork 514, London 2275, Pariz 4795, Milan 27925, Praga 1005, Budimpešta 070, Zagreb 2075, Varšava 014, Dunaj 00675, avstrijske krone 006875.

Praga, 25. aprila. Dunaj 05625, Berlin 1980, Rim 275, Budimpešta 7175, Pariz 475, Newyork 50575, Curli 988, avstrijske krone 061 italijanske lire 272, London 225.

Zagreb, 25. aprila. (Izv.) Devize: Berlin 23.50—25, Bukarešta 48.50—50, Milan 320—330, London 260—265, Pariz 550—610, Praga 121—125, Švica 1150—1250, Dunaj 0.84—0.87, Varšava 1.80—2.25, Budimpešta 8.50—9. Valute: Ameriški dolarji 54—56, češkoslovaške krone 0—120, napoleondori 200—0, rumunski lei 0—50, italijanske lire 300—310.

Tendenco na današnji borzi je bila na splošno čvrsta, ker so bile včeraj vse devize pod pariteto. Pariteta se je začela sedaj izenačevati.

Stagnacija.

Dan za dnev se nam kopičijo novi problemi. Imamo svojo izkazvano vidovdansko ustavo, imamo svoj parlament, imamo svoje izvršne organe, imamo vsega polno in vendar ničesar nimamo!

Vidovdanska ustava je pravzaprav pri nas, v vsem našem znanju in čustvovanju, že zdavnaj med staro šaro. Samo mrliči se je še oklepajo in jo poskušajo uveljaviti potom naredb. Tako so nam ti mrliči podarili naredbo o razdelitvi države na oblasti. Ne bojmo se jih te oblasti! Jasno je, da ne bo ne ljubljanske, ne mariborske oblasti. Ob času namreč, ko so n. pr. uradniške draginske doklade z zakonom določene, kdaj in kako se bodo izplačevale, pa pride vlada in pravi: Ta zakon se ne bo izvrševal in prvega maja uradniki ne bodo dobili zakonito predpisanih doklad, ob takem času in v teh razmerah je jasno, da se pošten državljan, ki zakone spoštuje, samo dobrohotno smeje takim naredbam kot čujemo, da jo je eno takih temeljnih naredb sklenila vlada — namreč razdelitev na oblasti. No in sedaj naši izvršni organi: Imamo, bogme težko je izpregovoriti besedo, naše temeljite carinske oblasti in imamo prav zadnje čase čudovite in izveštane sekvestre, o katerih nam poroča celo naš vladni organ Jutro, da si kar sami izdajajo nariadenja za izplačilo dnevnic. Sploh, imamo toliko stvari, ki so na papirju lepe, v resnici pa prav patrijično žalostne, da se samo čudimo, kako se že do danes ni našla niti stranka, niti mala skupina, ki bi za ceno svoje lastne žrtve nastopila in pokazala na te težke rane.

Skratka, reči moramo po vsem sedanjem položaju v notranji politiki naše države, da je zavladala neka duševna stagnacija. Vsakdo ve, da je gnoloba v upravi, vsakdo vidi, kako se kaže s prstom na ljudi, ki so za to gnolobo odgovorni in vendar nima nihče — ne bomo dejali poguma, — ampak toliko moči, da bi skočil ter zaklical narodu odrešilno besedo: Odloč proč in nastopimo boj za poštenje!

V tej notranjopolitični stagnaciji je doletela naša država usoda, da je morala poslati svoje zastopnike na konferenco v Genovo. Danes je jasno, da bodo posledice genovske konference izredno važnega pomena, da je genovska konferenca mogoče najvažnejši zbor politikov sploh, po konferenci svete alijanse na Dunaju 1. 1815. Imamo rusko-nemško pogodbo, imamo celo pred očmi verjetnost, da se bo ruska cerkev sporazumela z Rimom in mi, ki smo Slovani, mi ki imamo v svoji državi na enako moč razdeljene vzhodno in zapadno cerkev, stojimo pri vsem tem ob strani, brezdelni in popolnoma delanezmožni. Za nas dela Francija, za nas ali proti nam dela Anglija in brez dvoma proti nam dela Italija.

Tak je položaj.

Stagnacija povsod! Nimamo v našem notranjem položaju na krmilu niti enega mirnega človeka, ki bi spoznal edino rešilno pot za našo državo. Ta rešilna pot je: zadovoljiti za vsako ceno ljudstvo v okviru naše mlade države, pa naj si bo mogoča ta zadovoljitev pod tem ali onim geslom, in na ta način stigniti vse narodne sile v enem samem spoznanju: edina naša rešitev je v delu, v delu posameznika in v delu naroda, ki si pomaga od sosedo do sosedo. Zato bi morali danes imeti na vladnem krmilu ljudi, ki bi spoznali, da rešitev našega državnega problema ne leži samo v podžiganju notranjopolitičnih strasti, ampak v sporazumu med strankami in narodi — v prvi vrsti za nas Jugoslovane v sporazumu s sosedli, ki so slovanske krvi sploh.

To spoznanje bi morali imeti danes v prvi vrsti naši zastopniki na genovski konferenci.

Iz sedanje stagnacije moramo priti v najkrajšem času, sicer propademo pod bremenom, ki nam jih bodo naložili naši »prijatelji« zaveznički.

Senator Klofač na shodu nar.-socialistične stranke.

Včeraj se je vršil v veliki dvorani Mesnega doma shod, katerega je sklical Narodno-socialistična stranka in na katerem je kot glavni govornik nastopil senator ČSR g. Vaciav Klofač.

Shod je pri polni dvorani otvoril podpredsednik NSS g. Juvan, ki je v izbranih besedah pozdravil sen. Vaclava Klofača kot prvorojenega in apostola narodnega socializma. Burno pozdravljen je nato nastopil senator Vaclav Klofač, pozdravil v češkem jeziku zbrane zborovalce in poročal potem o narodnem socializmu, Slovansvu in državi. Njegov govor prinašamo na drugi strani v celoti.

Ob koncu poročila je sen. Klofač dodal še kratko češko poročilo, vabil zborovalce na obisk češkoslovaške narodne socialistične stranke v Pragi, ob priliki njene 25 letnice delovanja in zaključil s klicem »na svidenje avgusta na sokolskem zletu«. Njegovo poročilo je bilo sprejeto s par minutami trajajočim burnim aplavzom in z »živijo« klici. Kot drugi govornik je nastopil burno pozdravljen narodni poslanec g. Bradtner, ki je poročal o notranje političnem položaju in pojasnjeval glavne vzroke, ki ločijo NSS od delovarja v vladi. Posebno je povdarjal, da delajo

REŠKA KONSTITUANTA.

Kraljevina, 25. aprila. (Izv.) Včeraj je imela večina reške konstituantne svečano sejo povodom obletnice volitev na Reki, pri katerih se je pred enim letom večina Rečanov izrekla za samostojnost Reke. Kakor javljajo z Reke, se tamkaj opaža že par dni mrzlična delavnost. Železniški materialji se zbira in ga deloma odvažajo v Italijo. Iz tega se da sklepati, da ni izključeno, da nameravajo Italijani zapustiti Reko in da hočejo vzeti vse seboj, kar je količkar vredno. Kakor že znano, je nezakonita vlada At. Prodana izročila Banki d' Italia vso lastnino bivše Avstro-ogr. banke. Ta tranzakcija je popolnoma nezakonita. Z italijanske strani se sedaj poizkuša vse to zamolčati, vendar pa imajo gotovi ljudje dovolj dokazov v rokah, da se je transakcija vendarle izvedla. Včeraj je bil na Reki shod raznih politikov in industričev, ki so razpravljali o stališču ki naj ga zavzamejo napram sedanji krizi. Bilo je kakih 45 oseb navzočih, od teh 30 Italijanov, ostali pa so bili Madžari in Nemci. Izvolili so odbor, ki naj potuje v Genovo, kjer naj razloži posameznim delegacijam položaj reške države.

Jugoslovanski prestiž v Rusiji.

Genova, 25. aprila. (Izv.) Šef ruske delegacije, komisar Čičerin, je v direktnih dogovorih z Vatikanom glede misij katoliških duhovnikov v Rusijo. Francoski poslanik pri Vatikanu, Jonnart, se trudi na vso moč, da bi v to misijo prišli tudi duhovniki francoske narodnosti. Ruska delegacija, zlasti pa rimski sovjetski poslanik Vorovski, je pa absolutno nasprotna vsaki katoliški misiji, ki bi obstojala iz duhovnikov Francije ali pa Jugoslavije. Genovski nadškof Signori toplo podpira to rusko akcijo in Vatikan bo najbrže že tekom

Govor senatorja Vaclava Klofača

na javnem shodu NSS 5. aprila 1955. v vel.
dvorani Mestnega doma v Ljubljani.

Dragi bratje!

Prinamam Vam iskren pozdrav Narodno-socialistične stranke v Češko-slovaški republiki in istočasno tudi poziv, da se meseca junija udeležite naše velike jubilejne svečanosti v Pragi, ko se bomo pominjali začetka našega pokreta pred 25. leti. Če bi ne bilo narodnega socializma, ne bi bilo niti češke revolucije in s tem ne bi bilo niti naše svobode. — Že pred 25. leti smo zapopadli, da raste drevo vedno iz korenin in ne od vršiča in da leži sila in moč vsakega naroda v sili in moči njegovih širokih ljudskih vrst. Nikdar ni sila reke stalno jača od svojega vrelca in bodočnost ima samo oni narod, ki se lahko zanese na svoje najširše sloje. Največji rodoljubi v Rusiji niso mogli preprečiti katastrofe, ki je zadela to veliko državo, ker se niso mogli nasloniti na muzika, ruskega kmeta in delavca, za katere se ni nikdo brigal. V Ameriki na primer ta nevarnost ne obstoja, ker tamkaj vlada demokracija, toda ne ona evropska, samo na papirju, temveč resnična, ker država ve, kaj pomenja zanj delavstvo, njegova izobrazba in organizacija. Narodov se ne more organizirati samo od zgoraj dol, temveč predvsem od zgoraj navzgor. Svetovna vojna je končana in mi imamo splošno glasovalno pravico. In mi ne smemo slediti predvojni ideologiji, temveč se moramo iz poteka svetovne vojne nekaj naučiti in iskreno in pošteno delati za narod — ker potem in le potem bo tudi ljudstvo z nami. Ni dovolj, če kdo ljubi svojo zemljo, plavine, polje, in morje, temveč ljubiti moramo tudi ljudstvo, katero na tej zemlji živi in dela. Ni dovolj, če ljubimo svoj materinski jezik, ker to je končno pri nas naravno, mi moramo ljubiti tudi ljudstvo, katero govori ta jezik. Narod ni ničesar abstraktnega, narod smo mi, — mi, ki tukaj živimo in delamo, mi, naša deca, naši vnuki, milijoni delavstva, težakov, kmetov, obrtnikov, malih trgovcev, učiteljev, uradnikov — mož in žena — in zato ni za nas nacionalizem samo filozofski in etnografski problem, temveč istočasno tudi sociološki, socialni in moralni problem; zato za nas ljubezen do naroda ne sme pomeniti samo ginjenja, kadar se razvije narodna in državna zastava in ljubezni do naroda ni zadoščeno s tem, da globoko ginjenj namemo svoj klubok kadar se zapoje naša narodna himna; ljubiti narod pomeni ljubiti ono ljudstvo, katero dela v delavnicah, tovarnah, v pisarnah in na polju in delati za narod pomenja delati za to ljudstvo, pomagati mu, svetovati mu, oplemenjvati ga in voditi ga k blagostanju. To je naš moderni socializem.

Kolikor višje dvignemo delavsko ljudstvo, da bo moglo kulturno in gospodarsko napredovati, toliko bolj bo napredoval naš ljubljani, dragi narod, ker ne zemlja in morje, temveč mi, kateri živimo, smo narod in organizirana država. Samostojnost in svoboda država je višek vsega. Nad vsem našim materialnim in drugim interesom je naš narod. In to je moralni in politični značaj narodnega socializma. Toda če daje ljudstvo vse za svojo državo in narod, mora dajati država in narod vse svojemu ljudstvu, ker to daje sam sebi. Enakopravnost med narodi, enakopravnost v narodu, to je naše geslo. Nacionalizem in socializem je sila, katere usmerja zgodovino sveta, tudi moderno zgodovino. Moderna politika mora vestno in brez demagogije računati s temi silami. Kdor nima ljubezni do ljudstva in kdor nima čute socialne pravilnosti, ta ni nacionalist. In če to tisočkrat trdi, on je lahko predvojni šovinist in ne vem kaj vse, toda — še enkrat poudarjamo — nacionalist ni. Nacionalistična politika mora imeti konkretni socialni program in mora v prvi vrsti iskati svojo osnovo v ljudstvu in med njim delati — delati! In nikdo ni socialist, kdor nima smisla za potrebe svojega naroda. Kdor pravi, da ljubi človečanstvo, da pa ne ljubi svojega naroda, ta ne ljubi sploh nikogar! Najprej mora človek ljubiti svoj narod in samo oni, ki dela za njegov napredek in uspeh, dela tudi za celo človečanstvo. Je sicer mnogo vprašanih, ki se dajo rešiti le po mednarodnem načinu, toda bodoča internacionala, ki hoče imeti smisel, mora biti samo federacija nacionalnih socializmov. — Priti mora nov socializem, ker stari socializem Marxa je kompromitiran in nima nobene tvorine sile več. V vojni je bila nemška marksistična socialna demokracija stranka vojnega generalnega štaba in v Rusiji je v svojih zadnjih posledicah pokazala, da zamore njena teorija, izpeljana v praksi, voditi samo h katastrofi. Istotako očrniljamo marksistični materializem vsled tega, ker niti ne vzgaja, niti ne oplemenjava, temveč samo vstvarja čisto navadni egoizem. Mi pa proti materialističnemu pojmo-

vanju življenja in sveta povdarjamo svojo novo socialno filozofijo, svoj kulturni socializem in svoj konstruktivni idealizem, ki je dosedaj v svetovni zgodovini kot edini pokazal tvorno silo. — Marksizem je destruktiven socializem, narodni socializem je konstruktivni socializem. Marksizem je vcepil slovanskim narodom tujo dušo, nemško-židovsko, dušo in je ignoriral narodna čustva ter jih hotel udušiti. V Nemčiji, na Dunaju, v Budimpešti je bil ta socializem nacionalno-nemški in — madžarski — od Slovanov pa je zahteval, da zataje svojo narodnost. Narodnost pa ni obleka, katere bi se mogla menjati. Nikoli se ne bomo odrekli svojih očetov in mater in le s prezirom gledamo one fanatike, ki pljujejo na svoj narod, ne razumevajoč, da s tem pljujejo sami po sebi, po svojih roditeljih in svojih deci.

Mi, narodni socialisti v češki republiki, smo najzanesljivejša opora naši mladi državi. Vem, da je tako tudi pri vas. To nas veseli, ker mi želimo, da bo vaša država silna, ker v njej vidimo svojo drugo domovino in vas smatramo za svoje brate. Ravno tako pa mora biti želja vseh Jugoslovancev, da bo silna češko-slovaška republika! Ne vstvarjamo stranke radi stranke, temveč radi tega, ker to zahteva interes države in naroda, v službo katerega smo stavili naš socializem. Povojni patriotizem je narodni socializem. Vi na jugu in mi na severu kličemo inteligenci: »Dol s konjev, v vrste infanterije!« »Med narod in z narodom naprej!« Naša narodno-socialistična stranka ni samo stranka industrijskega delavstva, temveč ona je stranka vseh, ki ljubijo svojo državo in svoj narod in ki streme za tem, da bi v njegovem okrilju mirno in ugodno živeli ne samo posamezniki, temveč vsi njegovi pripadniki. Mi v Češki imamo v stranki poleg delavcev 70.000 železničarjev in poleg tega nebroj uradnikov, učiteljev, profesorjev, dijakov, maloposrednikov in obrtnikov — mož in žen in predvsem veliko mladine. Vsaka skupina je posebej organizirana, ter ima svoje strokovne organizacije, svoja tajništva in stranka ni ničesar drugega, kot federativna organizacija, v kateri dela taka skupina popolnoma avtonomno. Mi imamo politične organizacije, mladinske organizacije, strokovno, delavsko organizacijo s tristo-pedesetstisoč člani in centralno delavsko zvezo in poleg tega centralno delavsko šolo, ki skrbi za kulturno propagando. — Večja izobrazba, boljši človek! to je naše načelo. Samo na ta način in na noben drug ni mogoče socialni napredek. V to svrhu pa so potrebni potrpežljivi, poštini in vstrajni delavci, entuzijastični apostoli, kateri ne mislijo na svojo korist in dajejo najboljši vzgled drugim — in ki so v službi svoje ideje pripravljeni na vsako žrtv. Tudi Jugoslavija mora najti take svoje apostole in prepričan sem, da se v Ljubljani, iz katere se je razširila in se še širi narodno-socialistična ideja po celi Jugoslaviji, nahajajo taki ljudje, ki nosijo v svojem srcu iskreno ljubezen do svojega ljudstva.

Združili smo idejo nacionalizma z idejo socialnega napredka in v tem je jamstvo za uspeh. Prepričan sem, da bomo organizirali več in višje, kakor narodni socializem, da bomo organizirali slovanski socializem. V doseg tega cilja delamo skupno z našimi ruski prijatelji — in samo na ta način je mogoča resnična slovanska vzajemnost, ker samo ono je zdravo in čvrsto, kar se naslanja na narod in ljudstvo in ne kakor dosedaj na nekoliko amaterjev ali diplomatov.

Zato pa bo treba mnogo znanstvenega dela in uspešne organizacijske delavnosti. Toda zato je gotovo, da ne bomo nikdar več sužnji niti kapitalističnega evropskega zapada, v prvem redu Nemčije, niti boljševiškega vzhoda in to ne samo v gospodarsko-političnem oziru, temveč niti v socializmu.

Mi hočemo tudi v socializmu misliti s svojo glavo in iskati s svojo glavo zadostitve za potrebe našega naroda. Nikdar ne bomo dovolili, da bi nas komandirali oni, ki so v vojni jasno pekali, da se njihov socializem nahaja v službi pangermanizma.

In predvsem ne pozabimo, da socializem ni samo gospodarsko vprašanje, temveč tudi pravno, moralno. Boljša človeška družba in vse ostalo, za čemur stremimo, to je, boljši in pravičnejši družabni red, predpostavlja boljše, poštenije, plemenitejše, pravičnejše in socialno čuteče ljudi. Zato je in mora biti naš socializem kulturn in vsled tega nam je toliko ležeče na izobrazbi in kulturi. Svoje narode hočemo moralno prerediti, povzdigniti moralno in doseči zmago humanitete in pravega človečanstva. To je naša notranja in edino resnična revolucija. Vsakdo mora z delom pričeti sam pri sebi in ubiti v sebi beštijo sebičnosti in nehumanosti. Kdor to zmoro in vduši v sebi vse slabo, ta resnično in pošteno dela za socializem. Kdor pa tega ne stori, pa prihaja s kričavi, radikalnimi gesli, ta je demagog socializma, social-

ist samo na jeziku, ne pa socialist v življenju in srcu. Socialist mora biti pošten, resnično ljubeč, vreden in dober človek. Kdor ni in noče biti tak, ta nima pravice, da se nam pridruži. Za novo človeško družbo je treba novih ljudi, boljših ljudi.

Zato imamo in moramo imeti jasen kulturni program. Zato imamo tudi svoj šolski program. Zato moramo začeti z našim delom že pri deci in zato ne smemo pozabljati na žensstvo. Vsled tega mi v naši republiki posvečamo toliko dela vzgoji mladine.

Toliko sem vam hotel povedati. V ostalem pa ni glavni program, temveč vse je delo, izvajanje programa, dejanja! Vztrajno, pošteno delo med ljudstvom in sicer v vseh smereh! Mi ne smemo ljudstva nikoli zapustiti in potem tudi ljudstvo ne bo zapustilo nas. Poznavajoč naše delo nam bo verovalec in nam pomagal pri našem delu, dobro vedoč, da ne mislimo na nič drugega kot na njegovo korist.

Napram drugim strankam ne proglajamo nestrpnosti in srednjeveškega cerkvenega sovraštva, ker vsaka taka taktika je zla in nima prav nobenega smisla. Naj ostale stranke tekmujejo pošteno z nami v delu za ljudstvo in mi se bomo radovali vsakega njihovega uspeha. Toda oni, ki nimajo dovolj ljubezni do delovnega ljudstva, ki ne hodijo medenj, ti naj nas v našem delu, po katerem kliče država in narod, pustej vsaj v miru. Če bi bili mi ravno tako pasivni in komadni kot so oni, potem bi bili krivi zločina nad narodom, ker bi ljudstvo sledilo destruktivnim, protinarodnim in protidržavnim življenjem, kot se je to zgodilo v Rusiji in tu in tam tudi pri nas. In zato vedno proglajamo: predvsem narod in država in šele potem naša stranka in stranke sploh! Mi gremo naravnost za svojim ciljem, brez ozira na desno in levo. Proti staremu, nedemokratskemu nacionalizmu postavljamo nov in globokeljši, kulturni, socialni in demokratični nacionalizem. Proti materialističnemu socializmu in proti socializmu na papirju proglajamo živi in idealni narodni socializem! Nacionalizem mora biti socialen in socializem mora biti nacionalen! In proti verstvi samih ceremonij in mrtvih predpisov, proti mrtvemu verstvi z eno besedo, postavljamo živo verstvo! Nič besed, gest in ceremonij — vse mora biti življenje, udeleževanje in dejanje! In to v nacionalizmu, socializmu in verstvi! Da se bomo pri tem udarili s farizejstvom, je samo po sebi jasno. Ker tako v nacionalizmu, socializmu, kot tudi verstvi so poleg apostolov in vernikov tudi farizeji, špekulanti in izkoriščevalci, ki morejo kšefariti tudi z najvišjimi idejami!

Mi gremo torej za pravim nacionalizmom, za pravim socializmom, za pravim verstvom! In zato, in samo zato smo proti napačnemu, goljufivemu, zakrinkanemu socializmu, proti napačnemu, goljufivemu, zakrinkanemu verstvu! Pri tem pa vedno in vedno moramo in morate ponavljati:

Za svobodno in veliko Jugoslavijo do poslednje kaplje krvi! Svobode, katero smo si priborili z najtežjimi žrtvami, za katero smo med vojno toliko pretrpeli, si ne pustimo nikdar iztrgati! Od nikogar! Mi umiramo in bomo vsi pomrli, eden za drugim! Vsi bomo pomrli in tudi stranke so od danes do jutri! Toda narod mora biti več in narod bo vedno le tak, kot smo mi sami! In iz trpljenja naših dedov, roditeljev in našega lastnega trpljenja naj vzklje sreča naših otrok in naših vnukov.

Pozdravljam vas v imenu češke narodno-socialistične stranke in ključem: Naj živi svobodno in veliko kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev, naj živi slavna junaška Jugoslavija, naj živi narodni socializem za srečo in slavo svojega naroda! Nazdar!

Starostno zavarovanje uradništva denarnih zavodov.

Pondeljek zvečer je imelo uradništvo denarnih zavodov v Ljubljani pri Lloyd sestanek, na katerem je razpravljalo o starostnem zavarovanju. Načelnik skupine uradništva denarnih zavodov DZN tov. Hiter je poročal o zakonu glede zavarovanja pri državnem pokojninskem zavodu. Opozorjal je na slabe strani tega zakona, ki nalaga nameščencem kakor delodavcem v obliki visokih premij težka bremena, katerim bremenom pa niti od daleč ne odgovarjajo ugodnosti, katere naj bi zavarovane užival ob času onemoglosti. Ta zakon že ni odgovarjal dejanskim potrebam zasebnega nastavljenstva v svoji prvotni obliki, v katero je dopuščal vsaj nadomestno starostno zavarovanje onim podjetjem, ki so s primernim jamstvom nudila svojim nastavljenjem za čas vpokojitve večje ugodnosti; še manj odgovarja danes v opevanju novelirani obliki, v kateri zabranjuje vsako nadomestno starostno zavarovanje. Z določbami tega zakona se ne morejo zadovoljiti zlasti ne nastavljenci denarnih zavodov, ker zakon

ne upošteva najmanjše njih dejanskega službenega položaja. Zato je že pred dvema leti začelo bančno uradništvo akcijo za lastno in enotno nadomestno zavarovanje izven državnega pokojninskega zavoda. Zadevni načrt pa se radi krize v skupini uradništva denarnih zavodov ni mogel izvesti. Danes je nadomestno starostno zavarovanje po zakonu odpravljeno. Uradništvo mora takoj skrbeti, da se uvede primerno dodatno zavarovanje. Obenem bo treba delovati na zopetne noveliranje zakona o pokojninskem zavarovanju ter ga

spraviti v sklad z dejanskimi razmerami in potrebami raznih kategorij zasebnih nameščencev. Za to vprašanje kakor za reformiranje državnega pokojninskega zavoda v Ljubljani, ki je nujno potrebno se mora zainteresirati Delavske zbornice. — V nato sledeči živahni debati se je ostro grajalo, da se celokupno uradništvo za to važno vprašanje premalo zanima. Sprejeti so bili razni predlogi. Tov. Hiter se je soglasno naprosilo, da nadaljuje započeto akcijo glede starostnega zavarovanja.

Politične vesti.

Ali čujete? — Stara fregata »Slov. Narod« stavlja narodnim socialistom povodom Klofačevega prihoda v Jugoslavijo vprašanje glede »zvez« s klerikalci. Če bi bili liberalci navzoči na včerajšnjem zaupnem sestanku NSS, katerega se je udeležil tudi senator Klofač, potem ne bi stavlili tako neumnih vprašanj! Več ni vredno odgovarjati na »Slov. Narod«, ker nasprotuje okusu in taktu spraviati senatorja Klofača v polemiko glede naših strankarsko-taktičnih in notranje-političnih vprašanj. Slovenski narodni socialisti bodo z liberalnimi očitki glede zvez s klerikalci sami in brez izrabljanja imena Klofača lahko opravili. To tembolj, ker se liberalcem lahko postreže z milim za drago. Poleg vseh raznih liberalnih zvez s klerikalci, tudi ni pozabljena intervencija bivšega načelnika JDS kluba obč. svetovalcev Turka, pri načelnstvu SLS, kjer je rotli klerikalce, da naj volijo v Ljubljani liberalnega župana. Vse to in še drugo pride o pravem času na vrsto!

Slovenska Republika stranka. V nedeljo popoldne se je vršil v Pristavi, ki leži na štajersko-hrvatski meji, shod zemljoradniških desidentov. Shoda se je udeležilo približno 1500 ljudi. Glavni govornik dr. Novačan, izdajatelj »Naše vasi«, ki je v daljšem govoru obrazložil sedanje nevarne razmere v državi, ki jih je ustvaril centralizem. Po njegovem govoru je bila soglasno sprejeta znana Jožefdanjska celjska resolucija, z izjemo nekaterih točk, ki govorijo o zemljoradniških. Zbrano občinstvo je po resoluciji zahtevalo ustanovitve »Slovenske republikanske stranke« in prekinjenje bilo kakršnekoli zveze s srbskimi zemljoradniki. Za načelnika »Slovenske republikanske stranke« je bil izvoljen dr. Novačan.

Politična akcija avtonomističnih muslimanov. »Pravda« piše, da namestila začetni muslimanska skupina dr. Spaha novo akcijo, ki bo velikega pomena. Gre za to, da bo dr. Spaho posredoval in skušal zopet zblizati Stojana Protića in hrvatski blok.

Odgovor ruske delegacije na zavezniško moto. Pismo ruske delegacije, ki predstavlja zgodovinsko važen dokument, se glasi nastopno: »Gospod minister! — Ruska delegacija je z največjo pozornostjo proučila predloge, ki so jih zavezniške vlade izrazile v dodatku k zapisniku od 15. aprila in se je obenem posvetovala o tem vprašanju s svojo vlado. — Ruska delegacija vztraja še nadalje na stališču, da bi se vsled sedanje gospodarske situacije in vsled vzrokov, ki so privedli do tega položaja, Rusiji z vso upravičenostjo morale odpustiti vse obveznosti, ki se navaajo v gori omenjenih predlogih na

ta način, da bi se priznale ruske zahteve. — Vendar je pa ruska delegacija pripravljena, da stori še korak več v iskanju rešitve in da sprejme zato, da se spor poravnava, čl. 1., 2. in 3. omenjenega dodatka pod pogojem: 1. Znižajo se vojni dolgovi in zapadle ali pa odložene obresti vseh dolgov; 2. Rusiji se dovoli primerna finančna pomoč za to, da se kolikor mogoče hitro reši iz sedanjega gospodarskega položaja. (Po najnovejših poročilih si tolmači ruska delegacija to znižanje tako, da se zavezniški dolgovi računajo v zmernejih postavkah, enako pa tudi ruski carski dolgovi in se obe postavki po možnosti izenačita ter brišeata. — Op. ur.). — Z ozirom na člen 3. bis, bi bila ruska vlada pripravljena pod omenjenima pogojema, da vrne nekdanjimi posestnikom nacionalizirano ali pa pridržano imetje v užitek s pridržkom, da v takih slučajih, ko to ne bi bilo mogoče, zadovolji zakonitim terjatvam nekdanjih posestnikov z direktnim medsebojnim dogovorom ali pa da uredi vprašanja po načrtu, ki naj se v podrobnejši razpravi in odobri tekoni konferenci. — Zunanja finančna pomoč je bistveno potrebna za gospodarsko obnovo Rusije in dokler ni za to gospodarsko obnovo nobenega izgleda, je ruski delegaciji nemogoče obremeniti svoje dežele s pezo dolgov, ki jih ne bi bilo nikdar mogoče plačati. — Ruska delegacija želi tudi jasno povedati — dasi je to že samoposedi razumljivo in pravično, da se ruska vlada ne more vezati glede dolgov svojih prednikov, dokler ne bo pri interesihranih silah »de lures« priznana. — Upajoč, da boste smatrali navedene predloge kot zadovoljivo bazo za nadaljnje razprave, mi je čast itd. Georgij Čičerin.

Francija pripravlja mobilizacijo? — Pred par dnevi je komunistični list »Humanite« prinesel vest, da so dobili francoski industrijalci s pristojne vojaške strani navodila, naj se pripravijo za morebitno mobilizacijo. »Humanite« izjavlja, da se ne boji demantija te vesti. Doselej tudi res ni bilo nikakega demantija. Zaradi tega se mora domnevati, da so resnična navodila ravnotežja oddelka vojnega ministrstva za izdelavo orožja in vojnega materiala, generala Payeurja, ki jih je objavil ta list. Iz te vojaške akcije za enkrat ni mogoče sklepati na dalekosežne odredbe političnega ali vojaškega značaja. Vsekakor pa je značilna za nevarne struje, ki obstojijo trenutno v gotovih krogih uradne Francije. Po navedah lista »Humanite« se v skladiščih nahajajo zelo velike množine municije in se vojna industrija še nadalje bavi z izdelavo in dobavo vojnega materiala.

Gospodarstvo.

Evropske finance na genovski konferenci.

Stirilene izkušnje in krize, ki so preplavile evropske države, so prepričale, da je gospodarska obnova evropskih narodov mogoča samo na podlagi stopnjevanega prometa in medsebojnega izmenjavanja gospodarskih dobrin. To prepričanje je postalo last vseh evropskih držav, velikih in malih, kapitalističnih in tudi sovjetske Rusije. Zaradi tega je prišlo do genovske konference. Gospodarske konsolidacije Evrope je njeno geslo. Kot prvi korak k gospodarski obnovi je smatrati ukinjenje naprotstev, ki zijaajo med zapadnimi državami in pa med Rusijo. Nemčija je prva sklenila pogodbo z Rusijo in izgleda, da je s tem korakom prehitela ostale zapadne velesile, ki so prišle v Genovo predvsem zaradi obnove gospodarskih in političnih stikov z Rusijo. Poleg gospodarskih pogodb pa je smatrati mednarodna finančna vprašanja kot drugo veliko poglavje genovske konference. S pogodbami se omogočijo pravni okvirji medsebojnih gospodarskih stikov. S finančnimi določbami pa se sanirajo plačilna sredstva, brez katerih je vsako izmenjavanje gospodarskih dobrin onemogočeno.

Po burnih dogodkih, ki so se naznaili poslednji teden iz Genove, je izgledalo, kakor bi bila genovska konferenca potisnila valutna vprašanja v ozadje. Toda v resnici napreduje njeno delo do določenem vrstnem redu in z doslednostjo, ki je nismo vajeni na gostobesednih diplomatskih konferencah. Mednarodna valutna vprašanja temelje

čisto naravno na splošnih problemih mednarodnih trgovskih in gospodarskih pogodb. Zato so te mednarodne gospodarske pogodbe in sicer pogodbe zapadnih evropskih sil z Rusijo stopile na prvo mesto konferenčnih razprav. Vzporedno s temi pa so se valutna vprašanja obravnavala v posebnih komisijah. Na valutnih vprašanjih so najbolj zainteresirane države s slabimi valutami, med tem ko gre zapadnim silam predvsem za gospodarske pogodbe z Rusijo. Valutne razprave so se te dni zaključile in njene resolucije so pokazale na sledečo smernico bodočega finančnega dela evropskih držav.

Evropske države se dele na dve skupine. Na eni strani so dežele, kjer je inflacija državnega denarja ponehala in se nahajajo na poti k izboljšanju denarne vrednosti. Na drugi strani pa so države, kjer inflacija še vedno napreduje. Z neprestanim tiskanjem novčanic se slabi mednarodna, in vsled tega tudi notranja, kupna moč denarja. Prvi cilj držav s slabo valuto mora biti pač ta, da se dvingejo iz druge skupine v prvo, da torej zaježijo tisk papirna tega denarja. Poleg tega pa bodo morale posamezne države, vsaka na svoj poseben način, izvršiti ta prehod v prvo skupino. To sta dve splošni načeli, ki sta se na genovskih komisijah sporili kot vodilni za izboljšanje evropskih valut. Poleg teh splošnih določil so se postavila še podrobna navodila. Ozdravljenje slabe valute je mogoče samo na zlati podlagi. Izključeno pa je dotlej, dokler posamezne države ne bodo uravnovešale svojih računov s do-

hodki. Gospodarska obnova Evrope se torej izvrši samo, če vsaka država stremi k ustaljeni denarni vrednosti. Dokler bodo obstojale take kurzne razlike in valutna valovanja, kakor danes, je vsaka trezna in razumna trgovina nemogoča, vsaka gospodarska obnova v kralju. Bančni zavodi, posebno pa emisijske banke naj bi se oprestile vladnega vpliva. Vodio naj se samo iz treznih finančnih in kupčijskih vidikov. Genovske razprave so v tem oziru dokazale potrebo posebne konference narodnih bank evropskih držav, na kateri se bodo ta vprašanja posebej razpravljala. Nekaj časa so evropske države zelo slabimi valutami mislile na posebno podlago in so vsled skoro popolnega razvrednotenja njihovih novčanic odklanjale zlato podlago. Vendar so se na genovski konferenci zjedini na zlato podlago. V to svrhu se je sklenilo pozvati vse vlade, da nedvoumno proglasijo zlato podlago kot cilj svoje valute. Nadalje ne more biti govora o

valutni reformi dotlej, dokler bodo državni proračuni izkazali deficite. Če se pa sklene zlato podlago, tedaj jo bo mogoče ohraniti samo potom skupnega dela posameznih državnih bank in pa potom posebne mednarodne konvencije. Čim več držav bo pristopilo k ti konvenciji, tem zanesljivejši bodo njeni uspehi. Ta mednarodna konvencija naj bi vsebovala sledeče določbe: Države se obvezujejo kriti izdatke z efektivnimi dohodki; zlato podlaga se uvede; upegljana zlata vrednost se odda svobodnemu prometu; končno se ustvari posebne rezerve zlata ali pa enakovrednih aktivnih sredstev.

Iz teh poročil izhaja, da se evropske države resno trudijo izboljšati sedanjo valutno anarhijo. Konferenca državnih bank, ki se bo po vsej priliki vršila v Londonu, je danes sklenjena stvar. In ni tudi izključeno, da bodo dobili splošnoevropsko valutno konvencijo, ki bo vsaj v osnovnih temeljih, sledila resolucijam gen. konference.

Dnevne vesti.

— Predsedstvo pokr. uprave za Slove-
nijo objavlja: Prebivalstvo posameznih
okrajev slovenskega ozemlja je izrazilo
željo, da se po deputacijah pokloni Nj.
Vel. kralju povodom poroke in pri ti pri-
liki izrazi primerne poklonitvene darove.
Vse korporacije in deputacije, ki bi v to
svrhu želele potovati v Beograd, se tem
potom pozivajo, da najdlje do 2. maja
t. l. prijavijo predsedstvu pokr. uprave z
navedbo imen točno število onih oseb, ki
so določene za poklonitvene deputacije
povodom poroke našega vladarja. Ker mo-
ra predsedstvo pokr. uprave vse deputaci-
je javiti maršalatu dvora, se po navodilu
maršalata na poznejše prijave ne bo mo-
glo ozirati. Dan sprejema deputacije se
bo pravčasno javil v zvezi s sporedom sla-
vnosti povodom poroke.

— Če koga nesreča preganja. Poses-
nik Ferdinanda Glavnika v Kamenščaku
pri Ljutomeru je umrla hčerka in na veli-
konočni ponedeljek se je vršil pogreb. Se-
stava dne zvečer pa je v njegovem po-
slopu začelo goriti in preden je dospela
pomoc, je požar uničil vse gospodarske
poslopje. Škoda se čeni nad stotisoč kron.
Sumi se, da je zažgala zlobna roka.

— Koroški Slovenci pri Kiofatu. Vče-
raj se je zglasila deputacija »Udruženj
koroških Slovencev« in deputacija »Gospo-
sarskega Zvonca« pri senatorju CSR Va-
slavu Kiofatu in se zahvalila čestiti so-
cijalistični stranki v Pragi in na Dunaju za
odlično pomoč koroškim Slovincem ter
prosil, da se še naprej zavzema za zati-
rane koroške Slovence.

— Kralj Aleksander je prišel v sprem-
stvu kraljice Marije in princa Pavla v grad
Crotzen. Govori se, da odpotuje kralj
Aleksander v par dneh v Pariz.

— Zagrebški pokrajinski namestnik
Juraj Demetrevič namerava zopet zagro-
ziti z demisijo zaradi novega zavlačevanja
pri izplačevanju uradniških draginskih do-
klad.

— Proti Madžarom. Ker na Madžar-
skem brezobzirno preganjajo in zatirajo
naše rojake, se je naša vlada odločila za
represalije. Prvi korak je bil storjen s tem,
da je naša vlada iztrkala čez mejo 12 ma-
džarskih rodbin, ki so optirale za Madžar-
sko. Enako sredstvo bi bilo priporočljivo
tudi proti Avstriji, ako hočemo rešiti naše
rojake na Koroškem.

— Se en pretendent na madžarski pre-
stol. Madžarski časopisi poročajo, da je
najstarejši sin bivšega prestolonaslednika
Franca Ferdinanda, princ Maks Hohen-
berg postal madžarski vladni spomenik, v
kateri dokazuje svoje pravice do madžar-
ske kronske ter zahteva, naj se rodbini Ho-
henberg izročijo vse nepremičnine Habs-
buržanov. Torej je dobila Zita novega tek-
meča.

— Varnostne razmere v Gradcu. Te
dni je bila v najživahniji ulici pri belem
dnevu v svojem stanovanju umorjena in
oropana 41 letna učiteljica glasbe Valerija
de maison Lobenstein. O roparskem mo-
rilu ni sledu.

— Velik požar v Zagrebu. V noči pre-
tečene sobote je nastal požar v skladišču
trgovca Bregant in drug. Zgorelo je tudi
sto centov sena. Škoda znaša 150 tisoč K.

— Odlikovanje jugoslovanskih dijakov
v Varšavi. Na visoki šoli v Varšavi študi-
ra 25 jugoslovanskih dijakov, za katere je
rektorat priiskal skupno stanovanje. Na
velikonočni ponedeljek je obiskal naše di-
jake poljski ministrski predsednik Poni-
kowski, jim prinesel »posvetilo« ter se z
vsekim posebej prijazno razgovarjal.

— Izpembebe v državni službi. Dr-
žavni službi sta se odpovedala carinik v
Ljubljani Andrej Lah in upravnik carinar-
ne v Gor. Radgoni g. Adam Marič. — G.
Peter Poletti-Kopešić, višji kontrolor to-
bačne tovarne v Ljubljani, je imenovan za
šefa oddelka za predelavo tobaka v in-
dustrijskem oddelku uprave drž. monopolov.
— G. inž. Gvid. Guljić pri gradbeni direk-
ciji v Ljubljani je imenovan za ravnatelja
urada za pospeševanje obrti v Ljubljani.
— Za geometra v X. činovnem razredu je
imenovan absolvent geometrskega tečaja na
tehniški visoki šoli v Ljubljani g. Stan-
ko Pehani.

— Iz vojaško-duhovniške službe. Ime-
novani so za stalne vojaške duhovnike
III. razreda: Andrej Nartnik in Bogdan
Lendovšek ter muslimanski Safet Hazna-
darević v Ljubljani.

— Prenos telesnih ostankov Frana
Maslija-Podlamskega. Dne 19. septembra
1917 je nenadoma zagrl tuji grob v Pul-
kavi na Nizjem Avstrijskem mučenika naše
narodne ideje: Frana Maslija-Podlamskega.
Z njim smo izgubili odličnega pisatelja,
ki nam je zapustil dela trajne vrednosti, da
omenimo le klasični, za ranjakega tako uspe-
dopolni roman »Gospodin Franjo«. Podlami-
škovič je bil našim narodnim in kulturnim
državom radodaren, podpornik in delaven
delavnik; z ljubeznijo se je uvrstil med po-
stojalne obrambnike, ki so se zbirali
okoli naše šolske družbe sv. Cirila in Me-
toda. Zato smatra šentpeterska podružni-
ca družbe sv. Cirila in Metoda v Ljublja-
ni za svojo častno dolžnost, da oskrbi svo-
jemu mnogoletnemu marljivemu članu pre-
nos njegovih zemeljskih ostankov v domovi-
no, po kateri je toliko krepel in za katero
je moral v političnem prognanstvu dati svo-
je dragocene žilnice. Prepričani smo, da
povečanje naše javnosti tudi tokrat dejan-
ko svojo ljubezen in hvaležnost do nepo-
nabnega Podlamskega. Preostanek dobi
naša šolska družba sv. Cirila in Metoda v
Ljubljani.

— Inženjerski izpit sta položila na šu-
marski fakulteti v Zagrebu g. Fr. Pipan
iz Srednje vasi v Poljski dolini in Al.
Zumer iz Zeleznicov.

— Zagrebški akad. pevsko društvo
»Mladost« pojde na turnejo v Anglijo.
Kakor se doznava, priredi zagrebško aka-
demsko pevsko društvo »Mladost« tekmo
letosnjega poletja turnejo po Angliji. Za-
rad tega se je v Londonu ustanovil odbor
za sprejem naših pevcov, ki mu predseduje
znani naš prijatelj Seton Watson. V tem
odboru so odlične osebe londonske druž-
be. Angleška vlada sama je naklonila ve-
djo podporo zagrebškim pevcem. Pričaku-
je se velik uspeh te turnee po Angliji.

— Jugoslovanska jezuitska provincija
je dobila novega provinciala v osebi g. A.
Prešerna, rektorja bogoslovne fakultete
v Sarajevu. Novimenovali je Slovenec iz
Gorenjske, nekaj ljubljanskega škofa.

— Vlom v Rovtuh. V noči na 19. t. m.
je bilo vlomljeno v Rovtuh pri Logatcu v
trgovino Ant. Kunca. Zlikovci so odnesli
raznega blaga za 6 do 7000 kron. Za legi-
timacijo so pustili nož in palico, da imajo
orožniki vsaj neko sled.

— Umrl je v Meži pri Dravogradu g.
Jakob Pernath, lesni trgovec, star 74 let.
N. v. m. p. l.

— Izjava. Podpisana, Ivan Vidmar,
kurjač drž. žel. v Ljubljani in Anton Če-
pirlo, prog. čuvaj juž. žel. v Spod. Šiški.
Sva g. Blaža Korošca, železničarja in pre-
sednika ZJZ brez vsakega razloga obreko-
vala, da je prodal železničarje. Za to naj-
mo obrekovanje naju je g. Blaž Korošec
poklical na odgovor k sodišču. Pred ob-
činskim poravnalnim uradom sva ga pro-
sila za odpustanje in se mu zahvaljujema,
da nama je odpustil. Tudi sva plačala stro-
ške proti nama naprjene tožbe. Izjavlja-
va, da nimava nobenega razloga dvomiti o
tem, da g. Blaž Korošec nesebično in po-
žrtovalno zastopa in brani interese želez-
ničarjev. Ljubljana, 25. aprila 1922. Ivan
Vidmar, Anton Čepirlo.

— Dobava žice. Komanda IV. armij-
ske oblasti v Zagrebu razpisuje na dan 29.
maja t. l. ob 11. uri dopoldne v pisarni
intendanture IV. armijske oblasti v Zagre-
bu (Jezuitski trg 4) javno in ustmeno oter-
nalno licitacijo glede dobave 80.000 kg
mehke železne žice za povezovanje
sena. Predmetni oglas je interesen. V pi-
sarni trgovske in obrtniške zbornice v
Ljubljani na vpogled.

— Gloveška moka. Iz Varšave doha-
jačo poročila, da so na tamošnjih trgih
zasledili moko, narejeno iz cloveških ko-
sti. Moka se baje prodaja po 800.000 rub-
lev i pad.

Ljubljana.

— Ne zeleni, ampak »bell« Jurij. Le-
tošnji sv. Jurij je prišel letos ognjen z
belim plaščem. Včeraj jutraj je začel pa-
dati sneg, ki je naletal preko dvajsete
ure. Sneg je sicer sprolil ležalnik, toda ve-
trovi so bili pa mrzli skoro kakor pozimi.
Kdaj pač doživimo letos resnično spomla-
dne dneve?

— Česká Obec v Ljubljani počrda v
soboto, dne 29. dubna 1922 v restauracijskih
mestnosteh Narodni Domu in Ljubljani
— svému milému a zaslužilemu členu pa-
nu Bohumilu Čvančarovi večerek na roz-
loučenou. Vstup členu, jimi uvedeným
hostum jakož i všem přítelům a zná-
mým rodiny Čvančarovy — volay. Začá-
tek o 20. hodině.

— Podpornemu društvu slepih v Ljub-
ljani. (Volfova ulica 12) je darovala stalna
družba pri »Novaku«, tu, Rimska cesta 19
400 kron, mesto cvetja na kroko polnemu
Andreju Kurentu, mižarskemu mojstru v
Višnji gori. Iskrena zahvala!

— Udruženje jugoslovanskih inženirjev
in arhitektov — sekola Ljubljana vabi
svoje člane k ciklu predavanj g. univ. pro-
fesorja ing. dr. Milana Vidmarja o »Gospo-
darskih problemih iz elektrotehnike«. Prvo
predavanje se vrši v petek, dne 28. aprila
tega leta ob 20. uri v vseučiliški dvorani
deželnega dvorca. Pristop dovoljen tudi po
članih upeljanim gostom.

— Poletni voznik red za pošto Polhov
gradec—Ljubljana je stonil te dni v veljavu.
Odhod iz Polhovega gradca ob 17. uri, pri-
hod v Ljubljano pa ob 20. uri. Prihaja v
Ljubljano petkrat na teden, t. l. razen ne-
delje in srede vsak dan.

— Zapuščina ameriških rojakov. Po-
ziviljo se vsi oni, ki imajo pravico do za-
puščine ali premije zavarovanja svojih ro-
jakov v Ameriki, ki vpošljejo mestnemu
magistratu pismene prijave s sledečimi po-
datki: Ime in poklic osebe, ki je umrla; 2.
kralj in datum smrti; 3. vzrok smrti (bole-
zen, nezgoda); 4. sorodstveno razmerje s
prosilcem; 5. ime in naslov prosilca; 6. pri-
bližni znesek zapuščine. — Podrobnejše je
razvidno iz objave, ki je nabita na mestni
deski.

— Nesreča. Marija Bizovičar, podurad-
nišnica žena iz Vodmata je v kuhinji sko-
ljala meso za obed. Pri tem je zašel palec
pod ostrino in si ga je skoraj odsekala. Di-
jak Josip Privšek je pri šolski telovadbi
padel in si zlomil levo roko.

— Aretacija gluhoneme. Tukajšnja po-
licija je aretirala okrog 30 let staro malo
gluhonemo žensko, ki je baje tudi nekoliko
slaboumna. Ne ve se kdo je in odkod je
prišla. Kdor bi kaj natančnejšega vedel o
njej, naj sporoči I. kriminalnemu oddelku
Ljubljanske policije.

— Pogon za nevarnim zločincem. Pod
tem naslovom smo včeraj obširno poročali
o nevarnem in predrzemu zločincu Sku-
ku. Kakor smo danes poizvedeli, nima do-
sledj policija še nikakega sledu o pobelem
zločincu. Njegova ljubica, Ana Petrovič, ki
je bila z njim vred aretirana je zelo redkih
besedi, kadar so ji stavljena kaka zadržev-
na vranja. Toda prepričani smo, da bo
iznajdljiva in marljiva ljubljanska policija
vkljub temu tudi tega nevarnega ptička za-
sledila in mu pristigla peroti.

Maribor.

Senator Kiofati pride danes v sredo
26. t. m. dopoldne z brzovlakom ob 14. uri
45 minut v Maribor. Na kolodvoru mu pri-
redi nar. soc. stranka bratski sprejem. Isti
dan zvečer bo govoril senator Kiofati na
javnem shodu v Narodnem domu. V sredo
se odpelje z brzovlakom zopet v matuško
Praho.

»Zdravniško društvo v Mariboru« je
dvignilo zaporo nad blaginjskim zdravniš-
kim mestom v Zidanem mostu, ker se je
sporna zadeva z bolniško blaginjo v Ljub-
ljani poravnala.

Proslavo 1. majnika priredi tuk. po-
družnica »Zveze jugoslovanskih železničar-
jev«. V nedeljo zvečer bo slavnost v
vseh prostorih Narodnega doma, sodeloval
bo tamburaški in pevski zbor društva
»Drava«. V veliki dvorani bo ples. Vstop
prost. V ponedeljek 1. maja bo na Glavnem
trgu od 18. do 20. ure koncert godbe
»Drava«. Po koncertu manifestacijsko zbo-
rovanje v Narodnem domu.

Društvo jugoslovanskih drž. uslužben-
cev in upokojeencev v Mariboru je imelo v
soboto v dvorani »Narodnega doma« svoj
redni občni zbor. Zbor je bil zelo dobro
obiskan, ker je bil zamišljen obenem kot
protest proti nameravanemu skrčenju oseb-
nih in rodbinskih doklad nižjim javnim
nameščencem in nameravanemu zavlačevanju
izplačila II. obroka zaostalih draginskih
doklad. Zbor oz. shod je pod vodstvom
predsednika g. prof. dr. Pečovnika potekel
zelo dostojno. Tajnik g. nadupravitelj Me-
glič je obširne poročal o delovanju dru-
štva. Na shodu so sklenili ostro resolucijo:
1. proti maksimiranju osebnih in rodbinskih
doklad nižjim uslužbencem; 2. proti odla-
evanju izplačila draginskih doklad za dobo
od 1. januarja do 1. aprila 1922; 3. za zvi-
šanje draginskih doklad slugam in pod-
uradnikom na 22 dinarjev; 4. proti redukci-
ji sodnega uradništva; 5. da naj se okoliške
občine pritegnejo v III. razred draginskih
doklad, kakor je Maribor, ker so razmere
iste, kakor v Mariboru; 6. proti obdavljenju
nabavilnih zadrug. — Shod je pokazal, da
stojte rano ob rami vsi državni uslužben-
ci, slugi, uradniki, profesorji, sodni in drugi
svetniki. Dali so na dostojen, svojemu sta-
nu primeren način duška svojemu ogorče-
nju proti vladajočim razmeram. Resolucije
so poslali poslancem, pokrajinskemu na-
mestniku in brzojavno zakonodajnemu od-
boru v Beograd. Ca predsednika društva
je bil zopet izvoljen zaslužni in priljubljen
dosedanji redsednik g. profesor dr. Pečov-
nik.

Mariborska zloba. Policijski uslužben-
ci so že pred 3 meseci sklenili imeti svojo ve-
selico oziroma ples 6. maja t. l. v Gbitzovi
dvorani. To so razglasili tudi v časopisih.
Ko so zaznali demokrati so takoj sklenili,
da bodo imeli 6. maja demokratični večer.
Ker so pa uvedeli, da bo to premalo kon-
kurence, ker gospoda — demokrati bi itak
ne prišli na ples, so prepustili »Sokolu«, da
bo imel Sokol tisti večer svojo »sakade-
mijo«, ker vedo, da je sokolska disciplina
vzorna in da bi prireditev policijskih na-
stavlencev bila s tem ogrožena. Policijski
nastavlenci so se zanašali tudi, da bo so-
delovalo na njih veselici tudi pevsko dru-
štvo »Drava« — zdaj pa bo tudi to društvo
sodelovalo na akademiji. — Policijski na-
stavlenci so zelo ozlovoljeni, ker se tudi
prošnjam lastnih odbornikov, policijskih na-
stavlencev društvo »Sokol« ni hotelo uda-
ti. Hočejo izvajati zelo dalekosežne pose-
dice na veliko škodo »Sokola«. V interesu
Sokola bi bilo, da bi to društvo ne šlo čez
dru in strn po demokratskem klancu in da
bi »akademijo« preložili na drugi dan, ker
ni mogoče preložiti veselice policijskih na-
stavlencev.

Veliko okamenelo drevo so izkopali v
Josipdolu pri Ribnici pri gradnji industrijske
železnice in kamnolomov na postajo
Brezno. Drevo je dolgo 8 m, debelo pa 40
cm ter ga obdaja plast črnega premoga.

Brzovlak je povozil v ponedeljek ne-
kega otroka na postaji Store pri Celju.

Opero »Prodano nevesto« bodo igrali
v mariborskem gledališču v petek zvečer.
Orkestralne vaje bodo v sredo in četrtek;
zato bo ta dva dni gledališče zaprto.

Viltni škrt. Slisali smo, že večkrat o
tiskarskem škrtu, ki ga vsak dan občudni-
mo, posebno v slabo dirganih časopisih.
U »viltnemu škrtu« se pa malokdaj sliši,
ker predno se kaj vije, se dotične črke že
parkrat prebero in eventuelno popraviijo.
Veliki novi zvon petrovke cerkve, katerega
so vili pred kratkim v mariborski li-
varni je kljub svojemu dobremu namenu,
kateremu je posvečen, deležen »viltnega
škrtu«. Najbrž je gospod župnik naročil
livaro, naj krase zvon te besede: »Čast in
slava padlim vojakom, viltni škrt je obr-
nil: »Čast in slava padlim vojakom«.

Celle.

Mestno gledališče v Celju. Danes v
sredo ob 8. uri zvečer se igra v našem
mestnem gledališču drama v 3. dejanjih
»Veleja«. Spisal Anton Novčan, režiser
Valo Jurman. V dramo gostuje gosp. Milan
Skrbinšek iz Maribora. Predstava je abo-
nament in se ne ponavlja.

III. vselj. trgovski shod se vrši v ne-
deljo 30. aprila ob 9. uri pop. v Nar. domu
v Celju. — V soboto na predvečer 29. apr.
bo velik koncert vojaške godbe iz Mari-
bora, nato ljudska veselica. — Obenem bo
ob tej priliki v veliki dvorani tudi razsta-
va južnoštajerskih vin, katerega priredi
»Južnoštajerska vinarska zadruga« v Celju.

Izletniški vlak v Savinjsko dolino.
Ravnatelstvo drž. žel. je na prošnjo želj.
odseka Sav. podruž. SPD dovolilo tudi le-
tos nedeljski izletniški (turistiški) vlak.
kateri bo začel voziti 1. junija najbrž z
istim voznim redom, kakor lani.

Posedniški streinega orožja bivaajo v
območju mestne občine celjske, morajo
istega prijaviti do dne 27. t. m. na mest-
nem magistratu v sobi št. 9, med 8. in 12.
uro ter 14. in 17. uro. Poznejše prijave se
ne bodo več upoštevale in bodo zamudni-
ki kaznovani. Natančni razglas glede tega
je nabit na razglasni deski magistrata.

Stavbeno gibanje v Celju. G. Rehek sta-
vi ob Mariborski cesti novo tvorniško po-
slopje za izdelovanje tehnic. — Na Dol-
gem polju je postavila trdka Kalan lično
skladišče za premog in drva. Hotelska
družba hotela »Evropa« dviguje malo hi-
šo v Kocenovi ulici in ji dodaja eno nad-
stropje za stanovanja. V Matija Gubčevi
ulici stavi trgovec Konič novo gospodars-
ko poslopje. Nekateri hišni posestniki po-
pravljajo in belijo svoje hiše. Mestni ma-
gistrat bi naj tudi prebelil in renoviral n.
pr. poslopji ubožnice in muzeja, ki ste po-
pravil nujno potrebni. Tako bi dal lep
vzgleđ drugim hišnim posestnikom, da bi
tudi isti popravili svoje hiše, ki že marsi-
kje kažejo rebra. — O stavbah stanovanj-
skih hiš raznih bank itd. pa ni ne duha ne
sluha. Če se ta mesec ne pričnejo zidati
nove stanovanjske hiše, do zime stanova-
nja strankam še ne bodo na razpolago.

V zelo slabem stanju se nahaja cesta
od Voglajnskega mostu pod gradom v Za-
grad. Ta cesta je občinska cesta občine
okolica Celje. Naj bi se na njo navezal
gramoz, katerega že menda 10 let ni vi-
dele. Tako slaba pot je za pasante, ki mo-
rajo hoditi v dotično stran, prava muka.

Pekralina.

Iz Rogaske Slatine nam poročajo:
Znano brivnico in damski salon v Rog-
ški Slatini, last A. Dummier v Mariboru,
je kupil g. Josip Holy, brivec in vlaslur iz
Brezice. Z obratom prične 1. maja 1922
v nanovo in moderno urejenih prostorih.

Iz poštnih prometne službe. Kakor se
nam javlja, je s poštnima uradoma v Čav-
lah in Jelenju otvoren paketni promet.
Imenovana kraja ležita severno od Reke.

Železniki. Naš »Sokolski dom« se ra-
vnokar dovršuje. Svoječasno smo razpola-
li nekaterim nabiralne pole. Prosimo do-
tornike, da nam jih vrnejo z morebitno na-
branimi prispevki, ker denar nujno rabi-
mo. Zdravo! Telovadno društvo »Sokole«.

Primorje.

Zveza slovenskih županstev na Gori-
škem je poslala poslanski zbornici v Rim
vsem pristojnim ministrom in višjim ura-
dom odločen protest proti izključitvi slo-
venščine in hrvaščine iz primorskih so-
dišč.

Tržaški škof pod komando fašistov.
Tržaški ordinarij je sporazumno s fašisti
odpravil v Opatiji in Voloskem starodav-
no hrvatsko bogoslužje ter zaukazal latin-
sko mašo in italijansko pridigo. Samo pri
eni maši je dovoljeno hrvatsko pridigova-
ti in peti. Za velikončne praznike pa so
fašisti tudi to preprečili, vendar česar je
nastala rabuka ter je bil neki Hrvat težko
ranjen. Tebi beže iz Opatije, ker se ne
čutijo varne pred fašisti.

Koroško.

Narodni poslanec Anton Brandner v
Mežitski dolini. Krajevna organizacija NSS
v Guštanju je dobila od strankinega načel-
stva obvestilo, da poseti Guštanj i. maja
narodni poslanec in tovariš Anton Bran-
dner. Ker ima krajevna organizacija skupno
s sosednimi bratskimi organizacijami te-
daj pri Rimskem vrelcu v Kotljah prvo
majsko prireditev, nastopi pri tej priliki
kot govornik tovariš Anton Brandner.
Pričakujemo, da bodo vsi pristaši NSS
Mežiške, Dravske in Misliške doline pri-
stojvali pri tem taboru ter s tem poka-
zali parlamentarnemu borcu, da orjemo
ledino, kjer bomo naselili idejo nar.
soc. stranke in da bomo tudi v dogled-
nem času želi sad našega truda. Brat in
tovariš, Brandner, že danes Ti kličejo,
dobrodošli, pridi sigurno!

Tetaj file v Mežici. Meseca marca je
prišel tetaj file na Prevaljah, ki prav do-
bro napreduje in je koristil ne samo Pre-
valjam, temveč pritegnil tudi Mežico na-
se. V Mežici je še veliko več delavskih in
rudarskih družin nego na Prevaljah in to-
re veliko več brezposelne mladine. Pre-
skrbeti jim primerno delo in zaslužek je
bilo torej hvaljevredno stremeljenje v Me-
žici merodajnih krogov. Pričetek so nare-
dila dekleta in žene same ob pomoči in
trudu gosp. učitelje Vrečak, ki je izpo-
slovala s posredovanjem Prevalj v Ljub-
ljani ob merodajnih uradov v prvi vrsti
ravnateljstva osrednjega zavoda za doma-
čo obrt potrebno pomoč. Pričakujemo tudi
od Mežiškega županstva in ravnateljstva
odotnega rudnika, da podpro moralno in
denarno prepotrebni tetaj, ki ne bo po-
vzročil veliko stroškov, pač pa bo koristil
ne samo Mežici, temveč vsem sosednjim
krajem v izdatni meri. V nedeljo po maši
se je torej zbralo v šoli v Mežici okoli 60
žen in deklet z učiteljstvom, katerim je
upravitelj g. Zarula razložil pomen doma-
če obrti in pokazal na lepe uspehe jedva
otvorjenega tetaja na Prevaljah. To je
navzgoče tako navdušilo, da so se jele takoj
vpisovati in kakor hitro bodo odstranjene
malenkostne denarne žrtve, prične tetaj
delovati. Našemu županstvu in ravnatelj-
stvu zato še enkrat priporočamo koristno
namero človekoljubnih rodoljubov z za-
hetevo, naj osrednji zavod za domačo obrt
v Ljubljani tako izdatno podpirajo, da bo
mogoče brez ovire otvoriti tetaj v najkraj-
šem času. Soba je že preskrbljena, kurja-
va in razsvetljava enaka, treba je zagoto-
viti edino še učiteljsko moč, in žrtve ki jih
bosta imela županstvo in ravnateljstvo,
bodo stokrat poplačane, ker bo domača
obrt, ko se stanovito upelje, v enem me-
secu več koristila in nesla, kakor ho sedaj
ob ustanovitvi stala celo leto. Na noge to-
rej z dejniji, ne samo z besedami! Naše-
mu učiteljstvu, v prvi vrsti gospodini
Vrečkov, kakor tudi predavatelju na ne-
deljskem sestanku, g. upravitelju Zaruli,
naša iskrena zahvala! Delavke in vsa do-
lina vas bo slavila kot ustanovitelja vele-
koristne domače obrti naše doline.

Brzojavljeno je povozil v ponedeljek ne-
kega otroka na postaji Store pri Celju.

Opero »Prodano nevesto« bodo igrali
v mariborskem gledališču v petek zvečer.
Orkestralne vaje bodo v sredo in četrtek;
zato bo ta dva dni gledališče zaprto.

Viltni škrt. Slisali smo, že večkrat o
tiskarskem škrtu, ki ga vsak dan občudni-
mo, posebno v slabo dirganih časopisih.
U »viltnemu škrtu« se pa malokdaj sliši,
ker predno se kaj vije, se dotične črke že
parkrat prebero in eventuelno popraviijo.
Veliki novi zvon petrovke cerkve, katerega
so vili pred kratkim v mariborski li-
varni je kljub svojemu dobremu namenu,
kateremu je posvečen, deležen »viltnega
škrtu«. Najbrž je gospod župnik naročil
livaro, naj krase zvon te besede: »Čast in
slava padlim vojakom, viltni škrt je obr-
nil: »Čast in slava padlim vojakom«.

Celle.

Mestno gledališče v Celju. Danes v
sredo ob 8. uri zvečer se igra v našem
mestnem gledališču drama v 3. dejanjih
»Veleja«. Spisal Anton Novčan, režiser
Valo Jurman. V dramo gostuje gosp. Milan
Skrbinšek iz Maribora. Predstava je abo-
nament in se ne ponavlja.

(Dalje.)

«Ja je lepa! Jaz insem bi tisti, ki je zlorabil zaupanje. A pustiva lanskega sneg. Vaše druge misli so boljše od prvih. In končno, saj niste delali na svoj lastni rovaš. Ali res potrebujete moje pomoči?»

to se mi treso roke.

* **Bo težko kaj.** Dunajski časopisi prinašajo sledeči naiven poziv: »Ona stran-ka, ki je prošlega petka pri izmenjavi denarja v neki menjalnici na Wiedenu do-bila po pomoti 180.000 kron preveč, se prosi, da vrne denar, ker bi ga drugače moral plačati blaginik!« — **Bo težko kaj**

* **Pošta prihodnosti.** Pismo, vrženo v nabiralnik v Londonu, bo vročeno naslednji dan dopoldne v Newyorku. Kako neki? Ko bo prevažal pošto zračni torpedo, ki ga sestavlja Breguet. Ta zračni torpedo bo ves iz kovin in bo letel s hitrostjo 600 km na uro. Našim unukom — pravi pariški list »Figaro« — se bo to že vse prenečasi zdelo.

* Želja samomorilca. V Subotici se je 23 letni ruski podporučnik Igor Apaturov. Kroglja mu je prebila prsa in zašla v ledja. Vzrok samomora je neznan. Zapustil je košček papirja in na njem zapisano, naj se radi njegovega samomora nikogar ne dolži. Obenem prosi, naj ga pokopajo v beli obleki. Njegovo truplo je bilo prenešeno na srbsko pravoslavno pokopališče.

za nego zob, zobnega mesa, glave, kot dodatek k vodi za umivanje, ter je radi svojega antiseptičnega in čistilnega ozvežujočega delovanja najboljšega učinka. Ravno tako je priljubljen kot krepko blago delujoče in **vrlo prijetno sredstvo za drgnjenje** hrbta, rok, nog in celega telesa. Je mnogo močnejši in učinkovitejši od mila in v dežujocih in hladnih zimskih mesecih je za vsakega človeka potrebno.

POŠTnine PROSTO na Vašo pošto. Kdor denar naprej pošlje, dobi popust v naravi.

PRIMO: Elza obliž za kurja očesa 8 in 12 K; Elsa mentolni klinčič 10 K; Elsa posipalni prašek 12 K; Pravo Elsa ribje olje 80 K; Elsa voda za usta 48 K; Elsa kolonska voda 60 K; Elsa šumski miris 60 K; Glycerin 16 in 60 K; Lysol-Lysoform 48 K; Kineski čaj 3 K; Elsa mrčinsni prašek 16 K; Strup za podgane in miši po 16 i 20 K.

EUGEN V. FELLER, lekarnar,
STUBICA, donja, Elsatrđ št. 357
Hrvatsko.

debelo, čene solidne, po-
strežba točna. Alojzij Škra-
bar, tvornica slarnikov
Domžale, Slovenija. 658

Ugodna naložitev kapitala!

Krasna stanovanjska hiša v Grazu v bližini Jakominiplatz, sedaj na novo renovirana, je proti gotovi
za prodati.

R. Gallent, Graz, Morellenfeldgasse 12.

edstvo zoper stenice in drugi mrčes je

MORANA“

“ temeljito uničuje stenice

krinjar, Trst Via P. Castaldi 41.
naročilnih popust, trgovcem rabat.
Išče se
NIK za JUGOSLAVIJO.
direktno na zgornji naslov.